

ИКОНОМИЧЕСКИ ИЗВЕСТИЯ

СЕДМИЧНО ИЗДАНИЕ НА:

ТЪРГОВСКО-ИНДУСТРИАЛНАТА КАМАРА И СТОКОВАТА БОРСА В ВАРНА.

Урежда Редакционен Комитет.

Всичко що се отнася до Икономически Известия се изпраща до Варненската Търговско-Индустриална Камара.

Абонамент { Годишен 100 лв.
Полугодишен 60 .
Чужбина (годишен) . . . 140 .

Обявления { 1 стр. 600 лв. — $\frac{1}{4}$ — 300 лв.
 $\frac{1}{4}$. 180 . — $\frac{1}{4}$ — 100 .

Персоналните добавки по железниците.

Министерството на железниците е издало заповед (№ 6352, „Държавен В-к“ № 130 т. г.), с която определя размерите на извънредни възнаграждения за подведомствения му персонал. Всеки български гражданин, който пътува или превозва стоки по българските държав. железници, ще трябва да плаща особени допълнителни такси, чиито размери са в зависимост от разстоянието, което пътника или стоката преминава. Нас ни интересува тази част от заповедта, която засяга превоза на стоките.

От общата сума на превозните и допълнителни такси по всяка една пратка на стоки, таксувана по тарифата за вътрешните съобщения се плаща една добавка от 1 лев за всеки започнати 20 лв., или 5% (п. 8). За навременно (!) отпущане празни вагони по нормалните линии се плаща отделно. За бързото доставяне и туряне на разположение на получателя дребни и вагонни пратки плаща се пак отделно 15 или 20% и др. Вече правилото е: за установените такси отпускат се и се доставят вагони не на време т. е. когато стоката почне да се разваля или разлага или пресрочи срока за предаване на трето лице и пр., а на време вагони се отпускат и доставят само срещу особени възнаграждения. Всички тия особени възнаграждения и такси, наречени в заповедта персонални добавки, разпределят се между държавните служители по експлоатацията на държавните железници. А как се отразяват те върху скъпотията и живота вобщее? Общ е повикът днес срещу жилищата криза. В градовете прииждат и се настаняват ежедневно нови прешелци, бежанци, безимотни селяни и др.; населението постоянно расте, а жилища не се строят. Заключение: оскъдни жилища, нехигиенични условия, болести и пр. Защо у нас не строят? Защото строежите са скъпи и не се рентират, отговарят компетентните архитекти и предприема-

чи. В културните страни строят днес модерни здания с вътрешна железна конструкция. Отрадно би било ако се строеше така и у нас: ще имаме по-големи, по-удобни, по-здрави, по-широки, по-сложни и вобщее по-хигиенични и евтини жилища. А у нас заинтересованите казват, че не могат да доставят и малкото желязо, които са нужни за нашите обикновени постройки. Един вагон грубо, необработено желязо плаща за превоз по железниците от Варна до София 4620 лв. Според новата заповед върху тази сума се събират следните персонални добавки:

От превозните и допълнителни такси 231 лв.
За навременно отпущане вагона 40 лв.
За навременно доставяне $1\frac{1}{2}$ на всеки започнати 10 лева или 674 лв.
Денгуба и пр. 55 лв.

Всичко 1000 лв.

И така, върху 4620 лева събират се 1,000 лева извънредни такси за персонала. За разтоварване от парахода в Варна, превоз и всички други манипулации и берии от пристанището до гарата, товарене и разтоварване по гарите в Варна и София, навло, превоз от гарата до депото или магазина в София — за всичко това търговеца-доставчик трябва да заплати за един десеттонен вагон необработено желязо около 10,000 лв., т. е. по един лев на кило! Самото желязо струва стиф Хамбург, Анверс и др. около 7 английски лири тона, или приблизително 3 лева килограма. За превоз по железниците от Глайвиц (Полша) до Хамбург — разстояние три пъти по-голямо от Варна до София, се плаща за същия вагон желязо по малко, отколкото от Варна до София. А от Хамбург до Варна плащат се 18 шилинга на тон или около 45 стотинки на кило.

При тия условия мислимо ли е за строеж у нас? И желязото само за строеж ли е нужно? Взех за при-

мер желязото, който е един от ефтините артикули за българските държавни железници; взех също таксите за малка бързина. Ако обаче доставчика има спешна нужда от стоката си и последната трябва да пътува с голяма бързина, той трябва да заплати за същия вагон необработено желязо 19,960 лева плюс 5,000 лева персонални добавки. Превоза от Варна до София в тоя случай ще струва едва ли не по-скъпо от самото желязо в Германия, Белгия и др.

Всички се оплакваме, че храната у нас, въпреки че сме земеделска страна, е по-скъпа отколкото в чужбина. Зеленчука е артикул, който иска бързо манипулиране. За един десеттонен вагон домати, зеле и др. плаща се навло от Горня-Ореховица до Варна 8,160 лева плюс 2,070 лева персонални добавки или всичко 10,230 лева. Повече от 1 лев на килограм за превоз, а самите домати, зеле и пр. производителя продава по 50 ст. кгр. Не стига, че превоза беше прескъп, претоварват го и още с разни персонални добавки за да го направят не възможен. При тия условия можем ли да имаме ефтин зеленчук и вобщее ефтина храна?

Загрижени сме, че нямаме износ, че кризата измъчва и души всички стопански съсловия и че от това страда и държавата, чиито финанси всеки ден западат. За превоз на един вагон жито от София до Варна се плаща 4440 лева plus 1000 лева персонални добавки, или всичко около 5500 лева. А за превоз на 1 кгр. жито от Варна до Марсилия се плаща около 35 стотинки, или на 10 тона 3500 лева. Ако вагона с жито пътува с голяма бързина (на пристанището чака парахода и пр.) търговеца трябва да плати превоз по държавните железници 19470 лева plus около 5000 лв. персонални добавки. И това в един момент, когато министерствата на търговията и финансите полагат всички усилия и правят всякакви жертви само и само за да възобновим износа си,

да заздравимъ стопански страната и да стабилизираме финансите си. Варивата са артикули, които ние доволно произвеждаме и за които можем да имаме широк пазар из островите в Средиземно море, в Гърция, Египет, Турция и другаде. Таксите по нашите железници и новите персонални добавки, обаче, претоварват така цената им, че при днешните условия за да можем да изнасяме от вътрешността на страната през черноморските ни пристанища варива, производителя им трябва да ги продава далеч под производствената им цена.

Намалихме и сме на път да премахнем износните мита за да ги сжз. дадем под друга форма: персоналните добавки. От една страна зашиваме, от друга разпаряме.

Жалко. А най-жалкото, че нашите най-виши инстанции и първите хора в страната не могат да сжгласуват усилията и действията си по уреждането на един въпрос от сждбоносно значение за бъдещето ни.

Идеята за персоналните добавки е погрешна. В нормално време тя би предизвикала буря от негодувания и протести между самия персонал по железниците. Но днес нашия чиновник тжне все още в мизерия и посреща едва ли не с радост всяка мерка, която би облекчила положението му. Персоналните добавки облагодетелствуват чиновниците по железниците, като им сжздават странични приходи. Но те ще сжздадат антагонизм между джржавните чиновници от разните ведомства и ще ги деморализират.

Преживяваме дни на тежки изпитания. Стопанската криза взема все по остри размери и заплашва да сжсипе народното ни благосжстояние. Положението е много сериозно за да се правят опити и се издават нареждания в разрез с социалната правда и с повеленията и нуждите на днешното време.

Персоналните добавки върху превоза на стоките трябва да се премахнат и колкото се може по-скоро. На 5 т. м. м-ра на финансите свиква в София конференция, която ще разисква върху стопанското и финансово положение на страната. Не се съмнявам, че на тази конференция ще се предложат и вземат ред мерки за заздравяване на положението. На дневен ред би било желателно да се постави и въпроса за нашите железопътни тарифи и тия нови персонални добавки, които трябва основно да се ревизират. Да вземем пример от другите джржави, дори и от Турция — една в културно отношение безспорно от нашата по назадничаваша страна.

Там все пак гледат обективно на положението и не се колебаят в решенията си, въпреки бюджетни дефицити и пр., да сжкращават важни приходни пера, да отапушат помощи и кредити, да намаляват превозните такси по железниците и пр. и пр. само и само за да спасят страната си от гибелните последиствия на стопанската криза и на сжжпотията, да улеснят и поощрят износа и да повдигнат националното производство.

Правият път е пред нас. Не бива да си затваряме очите.

Нир. Д.

Грънчарската индустрия у нас.

Грънчарството е едно от най-разпространените у нас производства и, въпреки големия прогрес, направен от дълги години в всички европейски страни, то си е запазило своя първобитен вид. И днес още у нас си служат с най-примитивни средства, употребяват се най-груби материали и затова готовите произведения могат да намерят пазар само в селата, където нуждите сж по-малки и вкусовете по-невзискателни.

А тази индустрия заслужава най-големо внимание и поощрение, както от страна на джржавата, така и от страна на търговско-индустриалните камари. У нас се намират достатъчно сурови материали, които могат успешно да бъдат употребени за модерното производство на пофинни изделия — фаянсови сждове. С това не само че ще се развие една голема индустрия, от каквата се нуждае нашата страна, за да не се харчат с десетки милиони за доставяне от странство на тия изделия, но ще се допринесе извжнредно много, като се урегулира дребното производство на глинени сждове, които при сегашния начин на изработване са вредни за човешкото здраве, понеже могат да причинят отравяния, както бе случай с масови отравяния през това лято в гр. Видин.

Известно е, че обикновените глинени сждове се работят от най-проста глина и след печенето се получава една поровита маса с червен цвят. Големото количество чужди примеси — железен окис, вар и др. ги правят негодни да издържат една по-висока температура при печенето. Техната поровитост пак ги прави негодни за джржане на течности или за готвене: всички течности преминават през шуплите, а мазнините напояват сждовете, замжрсяват ги и правят невжможно техно-

то по-нататжшно употребление. За избегване това неудобство, глинени сждове се гледжосват, т. е. покриват се с един тжнжж стжклообразен пласт, наречен глеч. Гледжосването става обикновено, като се намазват веднаж изпечените сждове с смес от оловен окис (литаргир) и кварцов песжк и се подлагат на повторно печене, при което оловният окис отначало се разтапя, а после, под влиянието на високата температура, се сжединява с силициева двуокис и образува неразтворим оловен силикат (оловно стжкло). Обаче, както казахме по-горе, глината от която сж приготвени сждовете, с дълнокачествена и сждовете не могат да издържат една по-висока температура, необходима за пълното сжединение на оловения окис и песжка, в вид на силикат. Така че получената глазура представлява смес от разтопен оловен окис с много малко количество оловен силикат.

Оловения окис се разяжда много бързо и от най-слабите киселини и превржща се в разтворими оловни соли, които, заедно с храната, се поглжщат от организма и по този начин могат да причинят отравяния — сатурнизм.

Напоследжк на пазаря у нас се появиха глинени сждове, изработени в Троянско, приготвени от хубава бела глина, наподобяващи фаянсовите изделия. За големо сжжаление начина на гледжосването си остава сжщия и техната глеч има сжщите недостатжци, както и на обикновените глинени сждове. И тези, макар и пофинни сждове, са вредни за здравето, понеже техната глеч сждържва в големо количество разтопен свободен оловен окис.

Правилника за санитария надзоръ върху сждовете за готвене и др. (напечатан в Джржавен вестник бр. 76 от 5.VII.1923 г.) изисква глинени сждове да бъдат покрити с емайл (глеч), който да не се разлага от действието на 4% на оцетна киселина, взрена в сжда въ продължение на 1/2 часъ и разтвора да не сждържва оловни соли.

Вжз основа на тия правилник и в изпълнение на една анкета за установяване причините на масовите отравяния в Видин, предприехме едно голямо количество изследвания върху глинени сждове, както о местно производство, така и от Троянско. Всички сждове, без изключение, подложени на горното изпитване, дадоха голямо количество олово, разтворено в оцетната киселина, т. е. нито един от изследваните около 100—120 сжда не отговарят на предписанията на правилника.

Всички сждове трябваше да бъдат

дат конфискувани, производителите беха дадени под съд и осъдени на месец затвор и по 500 лв. глоба.

Производителите, с право или не, протестираха против тази присъда, заявявайки, че по този начин се нанася тежък удар върху цялото грънчарско производство у нас, и че цели семейства се обричат на гладуване; че досегашния начин на производство съществува от десетилетия и никакъв закон в страната до сега не е урегулирал начина на производството, за да се запази общественото здраве от вредното действие на оловните съединения, влизащи в състава на глетча. Те заявяват, че същите мерки би трябвало да се вземат и по отношение на всички глинени съдове, изработвани в цяла България.

Ако правилника се приложи навсякъде и се предприемат изследвания върху всички глинени съдове в страната, резултатите ще бъдат същите: в цяла България производството е поставено на същите начала, навсякъде се употребяват същите материали. Почти навсякъде има случаи на оловни отравяния, за щастие, обаче, много редки и които не са обръщали до сега никому вниманието. Но веднаж въпроса повдигнат, трябва да му се даде едно правилно разрешение. Дълг се налага на всички, които работят за повдигане на местното производство, да се занимават с този въпрос.

Държавата в последните десетки години откри няколко курсове по модерното грънчарство и с това, наистина, допринесе извънредно много. Всички производители-грънчари от Троянско са посещавали тези курсове и виждаме, че там производството е направило голям напредък, изработват се вече много по-финни изделия, които се доближават до фаянсовите, но начина на гледжосването си остава същия: употребяват се същите оловни съединения.

Оловните съединения, влизащи в състава на глетча, могат и трябва да бъдат заменени с други съвършено безвредни материали, които при същата температура могат да дадат еднакво хубава и безопасна глазура.

Частната инициатива може много малко да допринесе. Необходимо е от горе да се наложи извънредното из употребление на оловните съединения за гледжосване.

По този начин само ще може да се допринесе за модернизиране на това производство и ще се създаде една истинска керамична индустрия у нас, такава каквато съществува в другите европейски държави.

Николай Пенев,
инженер-химик.

Новият закон

в Франция относно ограничаването на нередовното пътуване с търговските параходи.

Особено след големата световна война, странстването и безразборното пътуване, често пъти съвсем без средства и цел, стана, като че ли, втора природа на една голема част от младата генерация, било като последица от общата криза и безработица, било като резултат на изострена фантазия и желание да се види екзотичното и далечното, подхранвано от литература и пътни бележки и описание на пътешественици. От друга страна, разстроеният социален отношения след войната още повече изостриха желанието на младежта към пътешествие, често пъти с съвсем оскудени средства. А всеко пътуване, естествено, трябва да бъде заплащано, тъй като всеки арматюръ разчита на известни приходи за правилното поддържане и експлоатация на корабите му.

И понеже параходите пътуват на по-далечни разстояния и, следователно, нема възможността, както железниците, на съвсем близки разстояния да дебаркуват неправилно и безплатно качилите се пътници, то последните прибегват почти винаги към параходните услуги. Предвид на това злоупотребиление и да се избегне безплатното ширене на самъ и тамъ, в Франция, през началото на тази година, се е повдигнал въпросът за ограничаването на този род пътуване, като се е създал за целта и законопроект, който на 1 юний 1923 година е бил одобрен от камарата и сената и промулгиранъ от председателя на републиката.

От този закон извличаме следните няколко негови члена;

Чл. 1. Всеко лице, което чръз злоупотребиление (измама) се възжне в кой и да е параход, за да извърши едно пътуване, безразлично за по-далечно разстояние, или каботажно, се осъжда: на глоба от 16 до 500 франка и на затвор от 6 дни до 6 месеци, или само на едно от двете наказания.

В случай на повторение, глобата се увеличава от 500—1000 франка и затвор от 6 месеци до 2 години.

Чл. 2. Всеко лице, било на парахода, било на суша, което е облагодетелствувало и помагало за амбаркирането и дебаркирането на подобен пътник, прикривало го е, или му е помагало материално и с храна, без знанието на капитана, се глобява от 100 до 3000 франка и затвор от 6 дни до 6 месеци. Най-големото наказание ще претърпи

онзи, който е помогнал и съдействувал за качването на пътника. В случай на повторение, глобата се повишава от 3,000—10,000 франка и затвор от 6 месеци до 2 години.

Чл. 3. Всеко лице, което се качва на параход, услужащ макар само каботаж (крайбрежното на страната), без да си заплати билета за пътуване, се глобява от 16—300 франка. При повторение — от 16—500 франка и затвор от 6 дни до 6 месеци, или едно от двете наказания.

На горният закон, одобрен от сенатъ и камара, приподписан от министрите на пътниците, съобщенията и правосъдието и промулгиран от председателя на републиката, е дадена широка гласност за строго изпълнение.

Без това ограничение, параходните дружества напоследък рискуваха да имат една трета от пътниците си безплатно, обстоятелство, което би нанесло големи щети и неприятности.

До колкото узнахме, други европейски държави съз прибегнали към същата мърка, или възнамеряват скоро да прокарат.

Мислим, че не ще бъде зле, ако идното наше народно събрание, от което отчакваме ползотворна дейност, между другите мероприятия, се-занимае и с този въпрос и прокара закон в същия дух и у нас, защото болестта за странстване, по далечни земи (авантюризмъ, бегство от дома и ред още други) от ден на ден взема по широки размери. Срещат се вече почти на всеки параход, било до Цариград, било по-нататък, младежи, с помощта на едни или други средства, да авантюриствуват и стават жертви на мизерия, глад и изгубване на човешкото си достоинство. . .

Голяма част от времето си консулствата губят в разпраси с подобен род пътници, а там гдето няма консулства, тия „пътници“ се излагат на най-печална съдба.

Тод. Ангелов.

ВЪТРЕШЕН ОТДЕЛ.

Финансова конференция в София.

През последните шест месеци курсът на нашата монета претърпя резки колебания. Независимо от перспективите, които се откриват пред нашия лев, неговите колебания причиняват сериозни затруднения на нашето нездравено народно стопанство. Някои производства не ще могат да покрият даже коствемата стойност на произведенията си, ни-

то да срещнат поетите срещу тех парични задължения. Ако приспособяването на всички продукти — вносни и износни — вървеше еднакво и паралелно, кризата не би била толкова голема, тъй като с намалените си парични доходи местните производители биха купили същите вносни артикули от първа необходимост. Било поради значителното поскупяване в странство на някои артикули, било поради високите мита и берии, които държавата е принудена да събира, цените на вносните стоки показват едно твърде бавно спадане.

Кризата в производството на стопанството ще се отрази най-зле и върху положението на държавните финанси. Значителните вътрешни задължения на държавата ще станат по-тежки, а в същото време трябва да се очаква едно намаление в постъпленията от преките и косвените данъци. От друга страна, за да се облекчи стопанската криза и експорта, направените вече намаления в износните мита ще наложат и други данъчни облекчения.

За да могат по-добре да се изяснят размерите на настъпилата криза в разните клонове на народното стопанство и за да се определят мерките, които трябва да се вземат за смекчаването на опасните й последици, министерството на финансите решило да свика на 5 октомври т. г. в София една конференция с участието на представители на заинтересованите съсловия, на стопанските институти и организации в страната и други компетентни лица. В свързка с общия въпрос за последиците от покачването на лева в разните области на стопанството и належащите мерки, необходими за подобряването на положението, конференцията ще се занимае и с въпросите за задълженията на производители и търговци, за кредита, за необходимите икономии в бюджета, промените в митата и берии и данъчната система.

Варненската търговско-индустриална камара, с писмо от министъра на финансите, г. П. Тодоров, е поканена да вземе участие в тази конференция.

Като делегат на камарата заминава подпредседателя й г. Яков К. Найденов.

Вносът през Варненската митница за м. август т. г. се изчислява кръгло 3,765,000 килограма срещу 3,376,000 кгр. за м. юлий т. год. и срещу 9,508,000 кгр. за м. август м. г. (1922).

По-главните внесени артикули са: памучна манифактура 285,000 кгр., памучни прежди 418,500 кгр., вълна 44,000 кгр. или всички текстил-

ни произведения 809,000 кгр.; железария, машинария, разни металически и железни артикули 652,000 кгр. от които: мотори 20,000 кгр., ламарина 125,000 кгр., тенеке и тенекиени изделия 67,000 кгр., медни джиа 20,000 кгр., гвоздеи 24,000 кгр., бодлива тел 100,000 кгр., чугун 40,000 кгр., и т. н. химически произведения и химикалии — 146,000 кгр. от които: екстракти 55,000 кгр. сода 10,000 кгр., глауберова сол 14,000 кгр. и т. н. колониял — 596,000 кгр., от който: захар 172,000 кгр., дървено масло 143,000 кгр., ориз 35,000 кгр., маслини 95,000 кгр., кафе 17,000 кгр., нахут 14,000 кгр. и т. н. стъклария и теланови изделия 102,000 кгр., кожаро-обущарски артикули и материали 240,000 кгр., хартия и разни книжни произведения 235,000 кгр., вжжа 30,000 кгр. сапун 80,000 кгр., мушамени и гумени артикули 3,000 кгр., кокс 663,000 кгр., карбит 22,000 кгр., минерални масла 37,000 кгр., дървени артикули 12,000 кгр., каменни изделия 10,000 кгр. и др.

Протестираните полици за м. август в района на камарата възлизат на кръглата сума 12,935,000 лв., срещу 12,448,000 за м. юлий т. г. и срещу 5,385,000 лв. за м. август м. год. (1922) г.

Сумите от тия протестиранни полици по градове се разпределят така: Варна 4,178,000 л., Габрово 1,895,000 лв., Шумен 1,608,000 лв., Провадия 1,036,000 лв.; Търново 1,013,000 лв. Гърня-Оряховица 663,000 лв., Павликени 524,000 лв., Ески-Джумая 367,000 лв., Разград 283,000 лв., Нови Пазар 276,000 лв., Попово 268,000 лв., Стражица 216,000 лева, Елена 174,000 лв., Осман-пазар 111,000 лв., Дряново 93,000 лв., Трявна 76,000 лв., Ново-село 70,000 лв., Преслав 45,000 лв., Козлуджа 30,000 лв. и Кеманлар 10,000 лв.

Мораториумът.

Пред вид на избухналите в последните дни събития, които станаха и разстроиха временно нормалния ход на икономическия живот в страната, на основание чл. 47 от конституцията, дава се мораториум за всички договори и задължения, подлежащи на изпълнение от 18 септември до 9 октомври. Извършените през този период протести се анулират. В същото време спира течението на всички давностни срокове, материални, процесоални, углавни и граждански.

Клон от блг. инд. съюз.

В гр. Г.-Оряховица е основан клон от Блг. инд. съюз, в който влизат като членове всички индустриални предприятия в града, на брой 9.

Есенен-панаир в Шумен.

От 9 до 16 септември се състоя втория есенен панаир в Шумен. Главната стока, предмет на търговия в това ново тържище, беше добитъка от нашето скотовъдство. Занаятчийският и търговски Шумен почти не взе участие. Няколко общари, абаджии и кожухари изнесоха малко стока за свои селски клиенти без надежди за голяма продажба. Също имаше и външни търговци освен 2—3 габровски кола, които обикалят панаирите и пазарите из окръга. През седемте дни панаирски дни станаха продажби на 841 глави едър и около 200 глави дребен добитък, а именно: 484 глави говеда — въпрегатни в олове, крави и телци, 196 биволи, биволици и малачета, 133 коня, кобили и кончета и 28 магарета. Дребен добитък: свини около 150 и кочове и кози около 50 глави. Най-високи цени имаха конете — до 25,000 лв. едния, чифт въпрегатни волове — до 17000 лв., чифт въпрегатни биволи — до 20,000 лв., дойна крава — до 6000 лв., дойна биволица — до 8000 лв. и магаре до 2000 лв.

Панаира се приключи с надбягване на 7 коня.

В сравнение с миналата година, панаира през тази есен беше слабо посетен от продавачи и купувачи.

Признати права за общи и специални облаги в района на камарата.

Индустриалният съвет при министерството на промишлеността и търговията е признал правата за общи и специални облаги на следните предприятия: Акционерно индустриално дружество в гр. Шумен за дървени мобили; заведение за шоколад, бонбони, тахън и халва на А. Бераха в същия район; Братия Д. Мутафчиеви от Дряново за захарни изделия; одобрява се прехвърлянето на облагите от събирателното дружество Д. А. Буров и С-ие за мелницата му в гр. Г.-Оряховица върху акционерното дружество мелница „Гирдап“.

Солта от Атанаскойой.

Акционерното д-ство за търговия и индустрия „Гларус“ ни изпраща интересен анализ, направен от германската държавна лаборатория в Берлин-Далем върху атанаскойойската морска сол, от който анализ излиза, че тая наша сол, съдържаща 99.02% NaCl, е най-чистата в света.

Телефон 121

ПЕЧАТНИЦА ЗОРА

наемател

Печатарска Произв. Кооперация „Единство“

ВАРНА

Към нашите абонати и сътрудници.

С настоящия, 50 брой, ние завършваме **първата годишнина** на нашия в-к „Икономически Известия“. По тоя случай ние изказваме нашата благодарност към абонатите си, а също и към всички сътрудници, които ни подкрепиха в трудното дело.

Занаятчийски отдел.

Из занаятчийската анкета.

Медниарският (казанджийският) занаят в гр. Търново.

Този занаят съществува тук от 1870 год. Всички казанджийски работилници са разположени една до друга на зеленчуковия пазар. Сега има 4 занаятчийски казанджийски работилници, на които фирмите не са регистрирани. Средствата на производството са примитивни, с изключение на една работилница, която има един малък електрически мотор с 3 конски сили.

1. В анкетиранияте 4 работилници има ангажирани 5 майстори, от които 1 следвал и 4 неследвали курс. От тях 4 са с завършено първоначално образование и 1 с незавършено такова. На всички майстори бащите им са работили и работят същия занаят. От майсторите 4 са женени и 1 неженен. От тях 3 са членове на популярната банка и 2 не са. Нямат свое занаятчийско сдружение. Всички майстори са българи и от Търново.

В анкетиранияте работилници има заняти 15 калфи, от които 15 неследвали курс. Има 3 чираци, от които 1 следвал и 2 неследвали курс. В 1 работилница няма чираци. Минималната месечна заплата на калфите е 1500 лв., а максималната 2300 лева, минималната надница е 35 лв., а максималната 100 лева.

2. **Капитал.** Анкетиранияте работилници имат капитал в пари общо 350,000 лева, инструменти за 54,000 лева и сурови материали за 128,000 лева. Капитал в пари имат 10,000 л. — 1 работилница, 40,000 — 1 работ., 50,000 лв., — 1 работ. и 250,000 лв. — 1 работ.

3. **Наеми.** Наемите се движат от 1500 лв. до 12,000 лв. годишно. Наема на всички работилници възлиза на 24,300 лв. годишно.

4. **Данъци, влогови и др.** Всички работилници (целия еснаф) общо плащат годишно 9,600 лева да-

жък. Минималния данък е 550 лв., а максималния 4,500 лв. годишно. „Държавен вестник“ получават само 2 работилници.

5. **Производство.** От анкетиранияте работилници 1 работи само по поръчка, 2 само готова стока, а 1 по поръчка и готова стока. Цялото производство на еснафа годишно възлиза общо на 2,280,000 лв., от които за 80,000 лева в поръчка и 2,200,000 лева в готова стока. Цялото производство е за местния пазар — градски и селски. На чуждия пазар нищо не се носи. По размера на производството работилниците се разпределят така: 1 работилница произвежда за 60,000 лв., 1 работ. — 100,000 лв., 1 работ. — 120,000 лева, 1 работ. — 2,000,000 лв.

6. **Пазари.** От цялото производство 2,280,000 лв. за 805,000 лв. се продава на местния пазар в дюкяните на работилниците, а 1,475,000 лева се продава в селските и градски пазари из окръга и из другите окръзи.

7. **Кредит.** От всичките работилници само една е прибягнала до кредит и заеми 30,000 лв. и то от частни лица, а другите не са подирили кредит и то не защото нямат нужда от такъв, а вследствие ниското съзнание.

8. **Нужди.** I. *От кредит.* Анкетиранияте работилници имат нужда общо от 300,000 лева кредит, разпределят така: 1 работилница — 20,000 лв., 1 работилница — 30,000 лв., 1 работилница — 50,000 лв., 1 работилница 200,000 лв.

II. *От сурови материали.* Всички имат нужда от бакжр, който е главния суров материал в занаята. Две от работилниците купуват бакжр от търговците в Варна, Бургас и др., а останалите две купуват от тях. Миналата година занаятчиите си доставиха нужния им бакжр чрез популярната банка и останаха доволни от цената и качеството.

III. *От инструменти и машини.* Всички работилници имат нужда от машини и инструменти модерни. Това, което сега имат, е примитивно и изхабено. Някои от тях сж в преговори за доставка на стругове. Други, обаче, желаят модернизирание в занаята, но нямат средства и желаят доставката на инструменти и машини да става на кооперативни начала за общо използване.

IV. *От пазари.* Само 2 работилници заявяват, че всичко, каквото изработят, го продават в дюкяна си, а другите сж принудени да дирят пазари вжн от града.

V. *Техника.* Констатира се нужда от по-висока техника.

VI. *Кооперативни доставки.* Чув-

ствува се нужда от такива и за сега те се извършват чрез популярната банка.

9. **Кризис.** Паричната криза всички я чувствуват. Лятния сезон е сезон за работа в занаята и складиране готова стока, а зимния сезон е сезон на продажбите. За да се изработи и складира стока през лятото, обаче, сж необходими пари, каквито сега липсват вследствие кризата.

Стопанска криза се чувства доста остро. Има застой в пазаря, въздържане и страх пред неизвестния утрешен ден и несигурно време.

10. **Изместване чужди от наши материали.** Бакжра, който се получава в България — Елисейна, по качество е добър и може да измести чуждия. Затова, обаче, е потребно, щото той да бъде добиван не само в сурово състояние, но и на листове удобни за занаята.

11. **Нужда от производ. кооперация.** Чувстват нужда от таква 2 работилници, а другите 2 не, защото сж по-силни и големи предприятия. Може, обаче, чрез кооперативни доставки да се тръгне към общо използване коопер. машини и да се стигне към производителната кооперация.

12. **Продажни цени.** Преди войната готова бакжрена стока се е продавала 3 лв. кгр., а сега 120 лв. кгр. следователно средно *иоскжпване 40 пжти.*

13. **Надници и заплати.** Заплатата преди войната е била 80 лв. месечно, а сега 2000 лв. средно. Надницата порано била 2 лв., сега 60 лв. средно. Следователно 30 пжти по-скжпо.

14. **Разни мнения:** 1) да се доставя ефтин и доброкачествен бакжр чрез Популярната банка, 2) да се даде ефтин и достатъчен кредит, 3) да се доставят модерни стругове, инструменти и машини ефтини, на изплащане, а скжпите, големите, да се използват на кооперативни начала, 4) да се създаде борса на труда, за да има стабилност и постоянство у работниците.

Кожарско училище в гр. Шумен.

Още в турско време кожарството (табаклъжа) е било силно развито в гр. Шумен и е доставяло почти всички сурови материали на многобройните джиджийски, сарачески и царвуларски заведения, които са съставлявали едни от първите еснафи на града. След освобождението ни, обаче, западането на тези занаяти причинява и западането на табаклъжа и едва в последно време, преди войните, за започна постепенно възрождение на тоя стар занаят и превръщането му в модерно кожарство. Това последното има всич-

ки условия да се развие в бъдеще, а именно — изобилни сурови материали, широк градски и селски пазар, а особено традиционна техническа подготовка в работническата среда на занаята. Предвид на всичко това, отдавна у мнозина шуменци е зряла идеята за основаването на специално кожарско училище, което да способствува за развитието и модернизирването на кожарството в града. За първи път, обаче, до колкото ни е известно, тази идея е била усвоена от министерството на търговията, промишлеността и труда през 1914 г. от тогавашния министър, покойният Жечо Бакалов, който е предвидял и специален кредит в бюджета за откриването и издръжката на кожарско училище и съответния персонал. Но, поради скоро настъпилата война, училището остава незаредено — съществувало само на книга. Едва в последно време този проект се отново подига и, както съобщава в „Шуменски вест“, една делегация, начело с кмета на гр. Шумен, се е явила пред уважавания министър и, между другото, е изложила отдавнашното желание на града, да се зареди и открие у щето. Министърът внимателно изслушал делегацията и обещал да направи всичко възможно за осъществяването на това дело. Ние с радост посрещаме инициативата на шуменци и готовността на м-вото да ги удовлетвори, защото едно кожарско училище е не само една жизнена нужда на гр. Шумен, но и една стопанска нужда на целия североизточен край, който има всички условия за развитието на едно модерно кожарство.

Предложения и запитвания.

Съобщенията в този отдел се обнародват безплатно, с цел да се улесни нашата вътрешна и външна търговия. Те се вземат из кореспонденцията на камарата ни и не могат да обвързват нито редакцията ни, нито пжк камарата с каква и да е отговорност.

България.

Варненското окръжно инженерство желае да узнае, къде в България може да се намери минерален катран (Teer) и на каква цена би могъл такъв да се достави.

Австрийската легация в София желае да ѝ се посочат наши фирми, болници или лекзри, които биха се интересували от рентгенови апарати.

Чехословашкото консулство в Варна желае да му се посочат адресите на наши фирми, които се интересуват за кошничарски артикули.

Чужбина.

Andr. & Mich. Castellakis, Importation

— Exportation — Commission, Candie (Crete), Гърция, желаят да влезат в търговски връзки с наши фирми, които внасят рошкови, дървено масло и сухо грозде а също с наши експортни къщи за брашна и варива.

Jean G. Jeannides, rue Ermon & Kirikion № 2—3 Athènes, Гърция, съобщава, че може да организира значителен внос на зърнени храни и варива (пшеница, ечемик, царевича, фасул) и желае да му се посочат адресите на големи български фирми, които се занимават с износ на зърнени храни, за да влезе в връзка с тях.

„Mediterranean“, Société anonyme de commerce, 3, rue Parnasse, Athènes, Гърция, иска да влезе в връзки с наши търговски къщи, които изнасят зърнени храни.

Calenderoglou, Caracala & Pezoni, Importation — Exportation, 39 rue Philonos, Pirée, Гърция, живо се интересуват, като купувачи както и като представители за следните артикули: зърнени храни, брашна, боб. Искат да влезат в търговски сношения с наши фирми в Варна, Бургас, София и др., които се занимават с износ на горните артикули.

Chambre de Commerce et d'Industrie de Volo, Гърция, иска да ѝ се посочат адресите на по-видните наши къщи, които изнасят зърнени храни и такива, които внасят дървено масло.

Les Fils de S. Desposito, rue Hippocrate 6-a, Athènes, Гърция, (фирмата основана през 1870 г.) желаят да влезат в търговски връзки с наши фирми, които изнасят зърнени храни.

Société commerciale Méditerranéenne, 12 rue Edmond Rostand, Marseille, Франция, предлага всякакъв вид колониални стоки.

Handelsgesellschaft „Hollandia“ m. b. H., Rohtabake, Pickhuben 6, I. Hamburg, Германия, иска да влезе в връзки с наши големи търговски къщи, които изнасят сурови тютюни.

Göttner & Prestien, Elbing, Westpr. Commandit — Gesellschaft, Treideldamm 2 Германия, иска да влезе в търговски връзки с наши фирми — вносители на желязо и железни артикули всякакъв вид (сечива, тел, чукове, пили, табли от алуминий, цинк и пр.) стоманени изделия (ножове, ножици, бръснари пр.)

F. V. Vandergrift & compagny, custom House brokers and forwarders, 44 Whitehall Street, New York, N. Y., Съединените щати, експедиционна, експортна и импортна, комисионерска и осигурителна къща, предлага услугите си на българските търговци за търговски и др. сделки с Америка.

ВЪНШЕН ОТДЕЛ.

ТУРЦИЯ.

Седмична почивка.

Вследствие постъпките на търговските камари в Цариград за да се определи петък като ден на почивка през седмицата, турското комисарство по икономията е оттеглило своя законопроект върху труда, който беше неотдавна депозиран на утвърждение. Комисарството ще направи някои изменения в този законопроект, в смисъл да съгласува своите предложения с това на търговските камари.

Подновяване на дипломатич. сношения.

М-вото на външните работи взема всички мерки за да влезе веднага в редовни дипломатически връзки с Великите сили, щом последните ратифицират Лозанския договор. Финансовата комисия се е събрала за да разисква и гласува искания от м-вото на външ. работи кредит от 740000 турски лири за покриване на разходите по откриване на легации и консулства за 1924 год.

Земледелски машини.

Земледелската банка е решила да закупи от чужбина земеделчески машини и орачески сечива, които ще бъдат продадени на земеделците в Турция. Банката ще си задържи само една комисионна от 5 до 10%.

Земледелчески кредитъ.

Министерския съвет е внесъл на одобрение в националната камара законопроект за отпускане един кредит от 700,000 турски лири на земеделците за да могат последните да си набавят земеделчески машини, добитък, семена и пр. Този законопроект е бил разискван от Великото национално събрание в Ангора, което е одобрило законопроект и повишило искания от министерския съвет кредит на 900,000 турски лири. Така че, гласувани са 200,000 турски лири повече в помощ на земеделските производители. Министерския съвет приготвя един законопроект предназначен да насърчи земеделчето, като снабди земеделските производители с средствата нужни за подобрието му.

ИСПАНИЯ.

Международната изложба за мебели в Барселона.

Според едно съобщение, тази изложба, която требаше да се открие на 15 септември, се отлага по при-

чина на внезапно избухналата стачка по съобщенията в Испания. Въпреки това, обаче, изложбата ще може да бъде посещавана от публиката, начиная от 15 септември т. год.

КАНАДА.

Великобританската легация в Берн е нотифицирала Швейцарския федерален съвет, че британската колония Канада се е присъединила към съюза за защита на индустриалната собственост, начиная от 1 септември т. год.

Консулски рапорти и кореспонденции.

АЛЕКСАНДРИЯ, 18.IX.1923 год.

Нашият генерален консул в Александрия, в рапорта си от 18 септември т. г., съобщава следното:

Общо положение.

През седмицата, освен движението на брашната, предизвикано на Александрийското тържище, вследствие непрестанните искания от Гърция, имаше оживление и на захарта от Яфа.

Така също памука създаде вълнение за сделки в борсата и се качи по цена.

Брашна.

Забелезаното движение с брашната в началото на седмицата понамаля към края. При все това, цените се запазиха. Не спаднаха и цените за поръчките от Австралия. За експедиция септември-октомври искат 13-10 л. ст., а разполагаемото количество се продава до 15 л. ст.

Разполагаемото количество брашна в антрепозитите е:

47,808 торби Американско брашно
55,160 „ Австралийско „

3, 35 „ от друго произхождение.

Цените на разполагаемите количества на разните експедиции са следните за австралийските брашна:

Разполагаемо колич. Александрия
ф. п. л. ст. 15.

Расп. кол. Еклинс Александрия
ф. п. л. ст. 14/14/6.

Експедиция Порт-Елиот л. ст.
13-17/6.

Експедиция Вурал л. ст. 13-12/6

„ септем.-октомври л. ст. 13-10.

Расп. кол. октомври-ноември л. ст.
12-18/9.

Кашкавал. Редовно пристига Пиротски кашкавал, доста добро качество. Добрия наш балкански кашкавал би се продал до Гр. Е. 18 оката, сръбския се харчи 14 и 15 гроша.

Захар Ява. Станаха интересни сделки. Шока в антрепозитите е от 26,825 торби. През седмицата са продадени 5,499 торби.

Цените са:

Расп. кол. Алекс. антреп., двойни торби л. ст. 26-10.

Расп. кол. П.-Сайд антреп. обикн. торби 26.

Експед. август-септемвр. л. ст 24-5.

Чували калкута: Цените са:

2 1/4 либри расп. кол. П.-Сайд л. п. стоте шил. 71.

2 1/4 либри флотан П.-Сайд стоте шил. 70.

2 1/2 либри расп. кол. П.-Сайд стоте шил. 82/6.

2 1/2 либри флотан П.-Сайд стоте шил. 81.

Чували за памук обезмитени предаване през септември парчето гр. Е. 7-18/40.

Ориз Рангун № 3 расп. кол. л. ст. 14. Кафе Сантос: Александрия Спирт Ява, бжчвите безплатно: л. ст. 210.

Движение на параходите.

Пристигнаха параходи:

От миналата седмица: Пар. „Грац“ с: памучни конци 10740 кгр., памучна прежда 67,985 кгр., памучна манифактура 59536 кгр., гйон 543 кгр., чер пипер 1189 кгр., кафе 11762 кгр., анилинови бои 727 кгр., захар 5600 кгр., фесове вжлнени 110 кгр., вжжа 12285 кгр., вата 2646 кгр., сусам 10000 кгр., нахут 5000 кгр.

Пар. „Жак Фрейсине“ с: линолеум 339 кгр., памучна манифактура 31990 кгр., фжстжци 10211 кгр., сапун 45,727 кгр., кафе 18000 кгр., железария 945 кгр., книги 21441 кгр., кожи 154,025 кгр., ориз 7000 кгр., вжлна прана и непрапа 3196 кгр., вжлнена манифактура 4095 кгр., машинария 1435 кгр., гйон 3833 кгр., джвено масло 16182 кгр., сусам 20019 кгр., аптекарски артикули 1024 кгр., захар 15470 кгр., гжба 2270 кгр., лимонтозу 601 кгр., нахут 11400 кгр., екстракт 23769 кгр., чер пипер 3484 кгр., торби 2005 кгр., галоши 12970 кгр., сжчи 7400 кгр., памучна прежда 56,044 кгр., остатжци от памук 3000 килограма.

Пар. „Херкулес“ с: кадифе 1461 кгр., пушена риба 1560 кгр., памучни платотове 984 кгр., памучна прежда 966 кгр., джвено масло 16,106 кгр., хартия 12500 кгр., стеарин 2520 кгр., екстракт 10790 кгр., помпа 1800 кгр., чугун 20000 кгр., манифактура 3833 кгр., сапун 495 кгр., анилинови бои 788 кгр., свещи 3080 кгр., сухи кожи 11400 кгр., херинги 1000 кгр.

26. IX. Пар. „Медие II“ под француско знаме.

Пар. „Кирил“ с: рибено масло 680

кгр., бои 525 кгр., торби 2500 кгр., прежда 5054 кгр.

Пар. „Ала“ под итал. знаме.

Пар. „София“ с: 35,000 кгр. крайбрежни стоки.

Пар. „Андалузия“ под англ. знаме с: памучна прежда 49485 кгр., памучна манифактура 3810 кгр., сода бикарбонат 5530 кгр., нишаджр 1160 кгр., ламарина 11720 кгр., сода каустик 5260 кгр., сапун 120 кгр., тенеке 12230 кгр. и бакжр 2530 кгр.

28. IX. пар. „Челио“ под итал. знаме с: ламаринени изделия 344 кгр., черен пипер 1764 кгр., памучна манифактура 25853 кгр., юта 2567 кгр., хартия 1197 кгр., сардели 702 кгр., бжчви 3240 кгр., лепило 200 кгр., боракс 109 кгр., стжкла за прозорци 10790 кгр., памучна прежда 25976 кгр., вата 1898 кгр., згло 5505 кгр., вжжа 17,989 кгр., алуминеви изделия 242 кгр., мас 1079 кгр., химикали 120 кгр.

29. IX. пар. „София“.

30. IX. пар. „Моряк“ под англ. знаме с 70000 кгр. разни стоки.

2. X. пар. „Цар-Фердинанд“ с 70000 кгр., разни стоки.

Заминаха параходи:

27. IX. пар. „Андалузия“.

29. IX. пар. „Челио“.

Пар. „Кирил“ с 220000 кгр. жито за Цариград.

Пар. „Медие II“ с 1,245,298 кгр. храни за Цариград.

1. X. пар. „София“ с 5000 кгр. крайбрежни стоки.

Пар. „Моряк“.

Очакват се да пристигнат параходи:

„Агенция „Х. Пайкуруч“.

Пар. „Улисес“ — тази седмица.

* Пар. „Хектор“ към 20 т. м.

Агенция „Братия Раделия“.

Пар. „Медие II“ от Дво „Raquet“ пристигна тук на 23 т. м. като натовари, 1100 тона боб, — 813 каси яйца, 247 бали кожи и др. стоки за Марсилия, и отплува на 29 с. м. за Цариград и Марсилия.

Агенция „М. Станев“.

s/s „Bulgarian“ на 14. X 1923 г.

s/s „Dido“ на 15. X 1923 г.

Информационен отдел.

Варненска стокова борса.

4 септември 1923 г.

Положението

През изтеклия м. септември в Варна сж пристигнали: зимница 226 ва-

— 3,143,600 кгр., боб 269 вагона — 3,954,600 кгр., леща 6 вагона — 76700 кгр., ечемик 5 вагона — 56,200 кгр., просо 1 вагон — 14000 кгр., фий 1 вагон — 15,400 кгр., тиквено семе 3 вагона — 37,700 кгр., а всичко 511 вагона с 7,298,200 кгр.

През същото време са пристигнали още: брашна 41 вагона — 619700 кгр., трици 9 вагона — 129,300 кгр., а всичко брашна и трици 50 вагона — 749,000 кгр.; или всичко зърнени храни и произведенията им 561 вагона — 8,047,200 кгр.

На коларската борса през същия месец са пристигнали: зимница 1455 кола,* ржж 17 кола, царевица 71 кола, боб 235 кола, ечемик 146 кола, овес 33 кола, просо 13 и фий 1 кола.

А през същия месец на миналата 1922 година в Варна са пристигнали: зимница 269 вагона — 3,765,200 кгр., боб 331 вагона — 4,850,400 кгр., леща 54 вагона — 725,600 кгр., ржж 11 вагона — 148,600 кгр., царевица 22 вагона — 296,100 кгр., ечемик 175 вагона — 2,348,100 кгр., овес 37 вагона — 498,900 кгр., просо 5 вагона — 49500 кгр., рапица 1 вагон — 11300 кгр., фий 68 вагона — 959,600 кгр., тиквено семе 3 вагона — 40,400, кжжлица 1 вагон — 14000 кгр., а всичко 977 вагона — 13,507,900 кгр.

Брашна пристигнали 64 вагона — 900,500 кгр., трици 6 вагона — 77400 кгр., а всичко брашна и трици 70 вагона — 977,500 кгр.

Или всичко зърнени храни и произведенията им 1047 вагона с 14,485,800 килограма.

От горните цифри се вижда, че досегашните пристигания както за м. август тжй и за м. септември едва, с много малко, надвишават половината от пристиганията в Варна през същото време на миналата година.

Причината за тия слаби пристигания, както и други път сме отбелязали, не се състои в това, че тая година реколтата е слаба, та земеделците нямат какво да изнесат. И тая година, както и миналата, излишек за износ има достатъчен, ала тая година липсват насърчителните минагодишни цени, които поощряваха земеделеца да бърза в продажбата.

Така до като през м. август миналата 1922 година за зимницата се плащаше до 430 лв. за сто кгр., а през м. септември цената й достигна до 592½ лева, тая година от началото на кампанията и до-сега, въпреки по-слабите пристигания, цената на зимницата, дори и когато се товари направо от вагон в парахо-

да, не можа да намери даже кръгло 380 лева за сто килограма.

Сега, когато правителството е решило да направи всички улеснения за износ, вероятно, ще има по-усилени продажби, при все туй, последните надали ще оправдаят очакваните надежди, по простата причина, че чуждите пазари не плащат по-високи цени. По вероятно е, че земеделците ще продават до толкова, до колкото им са потребни пари за посрещане и отложни нужди, а останалия излишек ще запазват за по-нататък с очакване за по-добри цени.

През отчетната седмица пристиганията на борсата сж доста задоволителни.

Така на 1 тогго имаме 40½ вагона, на 2-и — 21½ вагона и днес 23½ вагона.

Зимница. На борсата изложиха 12 вагона, продадени по 382½ лева стотех килограма при тегло 77700 кгр. с 1+1 примеси от гара Долни-Джбник, най-висока цена и лв. 325% кгр. при тегло 74600 с 18/7 чужди примеси от гара Ишиклар — най-ниската.

В сравнение с последните продажби цените без изменение.

Боб. Изложени беха 11 вагона, продадени по 440 — 452½ лв. % кгр. и половин вагон „хорос“ продаден по 570 лв.

Леща. Половин вагон продадена по 535 лв. % кгр.

Другите артикули без пристигания и без търсене.

Колониал.

Захар на бучки в каси от по 50 кгр. лв. 31-50, а в каси от по 25 кгр. лв. 32-; захар ситна лв. 28 кгр.; кафе I лв. 70 кгр., „Рио“ типъ 62 — 64 лв.; ориз пловдивски 21 — 22 лв., женувски 17 — 17-50, английски 14 лв.; масло дървено I 46 лв., II 45 лв. и обикновено 44 лв.; рапично 32 лв.; соя 39 — 40 лв.; маслини 22 — 25 — 29 и 32 лв. кгр.; сапун турски 28 — 29 лв., марсилски 750 — 760, тип сънлайт 1350 лв.; чер пипер 48 — 49 лв.; бахар 60 — 62 лв.; канела 75 лв.; кжна 70 лв.; джвка 200 — 210 лв.; чувен 65 лв.; лимон. кислота обикновена 85, на плочки 100 лв., а местна на плочки 98 лв.; тамян екстра 75 лв., обикновен 50 лв.; фжстжци 28 лв., сира на бучки 850 лв., стипца 7-50 — 8 лв.; саламак 32 лв.; синка 26 — 38 лв.; сода за пране 480 — 5 лв.; зачка 3-50 лв.; сода каустик 14 лв.; книга сива 11 лв.; книга жжлта 12 лв.; сардели 1700 — 1750 лв.; леблеби 20 лв.; елеме 22 лв.; свжщи екстра 55 — 58 лв., пжрво 52 — 54 лв.; чай 170 — 180 лв.; вжжа италиански 60 — 62 лв.; кжнап итал. 90 — 210 лв.

Манифактура.

Кабот чехски 90 см. широк лв. 26-метр; кабот чехски 80 см. лв. 24 м.; фистанлжци с копирени жички 45 лв. м.; фистанлжци германски 35 лв. м.; фистанлжци мервейоз 40 лв. м.; фистанлжци Аида 40 лв. м.; панама liscio 30 лв. м.; домасе 45 лв. м.; син док yds 32 лв.; дюшеклик германски 115 см. широк 40 — 41 лз.; хасе „Паун“ 33333 yds 26 лв.; хасе „Лжв“ yds 24 лв.; довлак 200 см. широк лв. 80 — 82 м.; довлак 220 см. 90 — 92 лв. м.; „Тралично“ 100 см. германско 44 — 45 лв. м.; зефир 28 — 30 лв.; мерино черно 95 см. лв. 30 — 32 м.; бархет 38 — 40 лв. м.; кадифе 60 — 65 лв. м.; басми холандски 28 — 29 лв. м.; басми чехски 27-50 — 28 лв. м.; басми английски I 25 — 26 лв. ярда; вата II лв. 34 кгр.; материя французка I, 140 см. широка 95 лв.; габардини памучни 95 см., 65 лева.

Прежди.

Балдерстон № 8/12 — 580 — 600 лева;
14 — 595 — 610 „
16 — 610 — 625 „
18 — 625 — 640 „
20 — 640 — 655 „
22 — 655 — 670 „
24 — 670 — 685 „
Креспи II № 4/10 — 440 — 450 лева;
Креспи I № 8/12 — 550 — 560 лева;
Креспи I № 14 — 575 лева;
Сулан есмер 4/10 — 390 — 395 лв.;
Сулан кастжр 4/10 — 470 — 480 лв.;
Сулан обикновена боя — 480 — 500 лв.;
кжврак обикновена боя 650 лв.;
индиго сулан местна боя „Сокол“ 540 — 550 лв.; индиго кжврак м. б. „Сокол“ 730 — 750 лв.; боявжя сулан индиго английски 750 лв.; боялия кжврак английски 820 — 850 лв.

Обущарски стоки.

Колкото и да имаме въздържане в покупките, настъпването на зимния сезон наруши досегашната латаргия и донесе задоволително оживление в сделките.

Днешните цени сж следните:

Гйон местен танжк лв. 60 — 65 кгр. гйон местен дебел до 100 лв. кгр., гйон французки „Латил“ 155 — 165 лв. кгр., гйон Женува I 130 лв. кгр., гйон унгарски 125 — 140 лв. кгр., шевро „гризон“ 80 — 90 лв. фус, шевро американско 55 — 50 лв. кгр., бокс „Мезоньер“ 70 — 75 лв. кгр., бокс „Корнелиус“ 55 — 75 лв. кгр., юфт местен 115 — 135 лв. кгр., юфт французки бял 180 лв. и французки чер 230 лв. кгр. Железца „Пикард“ 170 лв. гроса; боя „Титан“ черна 48 лв., цветна — 51 лв., конци кжжчищни I 160 лв. кгр., клечки германски 20 лв. и гвозден обущарски 20 лв. кгр.

*) ЗАБЕЛЕЖКА. Едната кола средно се смета за 500 кгр.

ВАРНЕНСКО АКЦИОНЕРНО ПИВОВАРНО ДРУЖЕСТВО „ГАЛАТА“ — ВАРНА**ПОКАНА**

Поканват се г-да акционерите на Варненското Акционерно Пивоварно Дружество „Галата“ във Варна да присъствуват на общото годишно събрание, което ще стане на 28 октомврий т. г. в 9 часа преди пладне в помещението на Д-во „Решителност“ — Варна, при дневен ред: 1) Докладъ на управителния и проверителния съвети; 2) Приемане и одобряване „Баланса“ и сметката „Загуби и Печалби“ за изтеклата дружествена 1922/23 г. и освобождаване от отговорност управителния и проверителния съвети за отчетната година.

За правоучастие в събранията акциите се депозират в дружествената каса, в касата на Търговското

Акционерно Дружество „Решителност“, както и във всички Български банки и дружества, от които да бъде представено нужното удостоверение, най-късно до 27 октомврий с. г. 18 часа вечерта, до което време ще трае депозирането.

Ако събранието не се състои на 28 октомврий, отлага се без нова покана за 4 ноемврий, в същия час и помещение, а депозирането на акциите ще продължава до 3 ноемврий 18 часа.

Варна, 26 септемврий 1923 год.

От Управителния Съвет.

ГОДИШЕН БАЛАНС

включен на 31 август 1923 година

АКТИВ**ПАСИВ**

1	Каса	128195	90	1	Основен капитал	5000000	—
2	Фабрични здания	1528186	—	2	Запасен фонд	146368	—
3	Мащини	467496	—	3	Съжителни вземания — фонд	97934	—
4	Инвентаръ	796982	85	4	Фонд „Данъци“	2079329	70
5	Мобили	69514	—	5	„Престарели и пострадали работници“	34644	—
6	Коне и кола	297474	30	6	Депозанти	135500	—
7	Депозирани гаранции	135500	—	7	Неизплатен дивиденд за мин. години	14350	—
8	Ч. лица и учреждения — дебитори	3045854	15	7	Дивидендъ за дружеств. 1922/23 год.	500000	—
9	Клиенти за пиво — дебитори	457196	50	8	Тантиеми	227206	—
10	Ценни книжа	101902	—	9	Инвентар в движение	655000	—
11	Сурови материали и пиво за 1923/24 година	1207030	—				
12	Клиенти за инвентар	655000	—				
		8890331	70			8890331	70

„ЗАГУБИ И ПЕЧАЛБИ“

за време от 1 септемврий 1922 г. до 31 август 1923 г.

ДА ДАВА**ДА ЗЕМА**

1	Годишни разходи, заплати и пр.	1796635	30	1	Печалба от пиво, лед, трици и пр.	3970183	—
2	Загуба от чужда валута (герм. марки)	58823	75				
3	2% амортиз. на постройк. в)	1559372	60				
4	6% „ на машините в)	497336	40				
5	6% „ на инвентара в)	847853	—				
6	6% „ на мобилите в)	73951	—				
7	6% „ на кон., кол. и кам. в)	316452	—				
8	За данъци и други непредвидени	1000000	—				
9	10% за „Запасния фонд“	97934	—				
10	10% за „Съжителни вземания“	97934	—				
	Чиста печалба 783,474 — лв., разпределена:						
11	13% тантиеми за управител. и проверит. съвети	101851	—				
12	6% „ за служащите	47008	—				
13	10% „ за работниците	78347	—				
14	1% за фонда „Пострадали и престарели работници“	7834	—				
15	Дивидендъ за раздаване 10%	500000	—				
16	Остатъка към „Запасен фонд“	48434	—				
		3970183	—			3970183	—

Счетоводител: Юр. Велев.

ДОКЛАД

на проверителния съвет на Варненското Акционерно Пивоварно Дружество „Галата“ — Варна.

Господа Акционери,

Съгласно чл. 22 от дружествения устав и чл. 202 от Търговския закон, имаме чест да Ви съобщим, че сме проверявали дружествените книги в разни времена през годината и сме намирали, че са водени редовно, за които проверки съставили сме нужните протоколи. Проверихме „Баланса“ и сметката „Загуби и Печалби“, прислужени на 31 август т. г., които намерихме, че са верно извлечени от книгите.

Молим Г. Г. Акционерите да приемат „Баланса“ и сметката „Загуби и Печалби“ така както са представени и освободят от отговорност управителния съвет за отчетната 1922/23 година.

Варна, 26 септемврий 1923 год.

Проверителен съвет: { Г. Ноев.
П. Занетов.
Хр. Ив. Чинширов.

I-ва МОДЕРНА ТАБАШКА РАБОТИЛНИЦА

БР. Д. СЕМЕРДЖИЕВИ--ТРОЯН

Изработва и има готови в депозит:

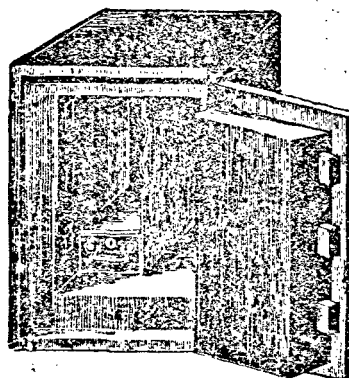
**Юфтови, Маронин,
Кюселета за цървули,
Мешини и Цветни
ножи** всички видове

Цървули готови в големи количества.

Цени най-износни

1-172-3

ПАРИЧНИ КАСИ ПАРИЧНИ

**ОГНЕУПОРНИ,
НАЙ-СОЛИДНИ,
ПОСЛЕДЕН МОДЕЛ**

с прочутите европейски патентувани

БРАВИ „FEDRLOS“

D. R. G. M. и D. R. P.

Изработва и продава винаги на
НАЙ-КОНКУРЕНТНИ ЦЕНИ

Механическо-Железарското Ателие

на **АГОП НЖШАНЯН — ВАРНА**

ул. „Цариградска“ № 54. 4-150-5

„НАПРЕДЖК“

ПАРНА КЕРАМИЧНА ФАБРИКА

БР. Ц. ДУШКОВИ — СЕВЛИЕВО

БЯЛА ЧЕРКВА -- ГАРА ПАВЛИКЕНИ.

За телегр.: **Бр. Душкови. Севлиево телефон № 18. Павликени телефон № 2.**

ПРОИЗВЕЖДА НАЙ-ЧИСТИ И ЗДРАВИ

Марсилски тип керамиди и капацы за сѣщите.

== ЦЕНИ КОНКУРЕНТНИ ==

Моторна Мелница - гара Павликени

за небетчийски и валсови брашна.

== ОТДЕЛ ЖИТАРСТВО ==

5-164-5

КОЖАРСКО-АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО ПЕНЧО К. БОНЕВ - ГАБРОВО

За телегр.: „Пенчо Бонев“.

Телефон № 119.

КОЖАРСКА ФАБРИКА
за изработване на всички
ВИДОВЕ КОЖИ:

➡ ГИОН, БЛАНК, ЮФТ И ДР. ⬅

1-175-7

МЕТАЛОПЕЯРНИЦА „БЪРЗИНА“ МЕТАЛОПЕЯРНИЦА

НА СИМОН БЕНЛИЯН - ВАРНА

се премести на жгжла срещу Общинската електрическа централа.

Приема и изпълнява бързо и акуратно всякакви поръчки.

Отлива: всички мелнични машини и машинни части;

Трансмисии, колелета зжбчати и обикновени сжс и без модел.

МОНТИРА: мотори, локомотиви, вършачки,
мелници и всякакви индустриални машини.

Работа чиста и навременна.

➡ УСЛОВИЯ НАЙ-ИЗНОСНИ. ⬅

2-174-4

СИМЕОН СИМЕОНОВ — ВАРНА

За телегр. СИМЕОНОВ.

Телефон № 22.

КОМИСИОНА

ЭКСПЕДИЦИЯ

ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО

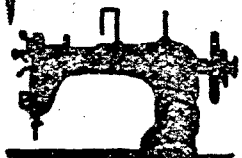
ОТДЕЛ КОМИСИОНА

Зърнени храни и варива.

• Дава бърза информация и прави най-големи улеснения на клиентите си.

4-165-5

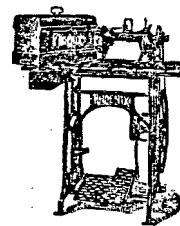
PHOENIX

ШЕВНИ МАШИНИ

„ФЕНИКС“

ПЪРВОКЛАСНА МАРКА.

Шевните машини „ФЕНИКС“ превъзходствуват всички познати до сега у нас системи, както по лекия си и бърз шев, така и по своята конструкция и солидност.

ПОСТОЯНЕН ДЕПОЗИТ ОТ ВСИЧКИ МОДЕЛИ:

ръчни, крачни, обущарски и пр. а така също и голем депозит на всичките им резервни части при

Генералния представител за Царството

Ставри Костов — Плевен.

За телегр. „Ставри Костов“.

Телефон № 144.

Търсят се **дейтелни агенти** за неангажираните градове в Царството.

УСЛОВИЯ НАЙ-ИЗНОСНИ

